

ქვეყნა

საქ. კ. პ. სენაკის სამა-
ზრო კომიტეტის და მამა-
სკოლის მომხმარებლის
მ. რ. პ. ა. მ.

ჩამატებითი: დრ. მოთხვეულობა— ქ. ახალსენაკი ლე-
ნიის ქუჩა № 45 (განათლების განყოფილების შენობაში)
ყოველწლიური მასალები, კორე-
საფრანგული და განცხადებანიონდა
გამოცემისათვის მამ. გ. ნადარე-
შვილის სახელზე შემდეგი მისამა-
რითი: ქ. ახალსენაკი ლენინის
ქუჩა № 45 (განათლების განყოფი-
ლებაში)
პირადი მოლაპარაკება რედა-
ქციის პას. მგ. შიგან ახმ. ვ. ნა-
დავნიანიანთან შესაძლებელია ყო-
ველდღე (გარდა უკვე დადგენილი)
დღის 11-დან წამ. 2 საათამდე
ტელეფონი—განათლების განყოფი-
ლებაში

ფრინდ სახატიო მიმეჭმისა გამო გამ. „კომუნა“ დღეს გა-
მოდის მხოლოდ ნახევარ ზომის.

უკანასკნელი დასაყრდენი მენშევიკების პარტიისა და ბრევილი

დღეს ჩვენს გაზეთში იბეჭდება 71 მუშების და გლეხების (მენშე-
ვიკურ პარტიის ყოფილ წევრების)
განცხადება.
რას მოწოდებს ის განცხადება,
თუ არა იმის, რომ ყოველ ფორ-
მულად დაბრუნებულ— მუშათა კლასის
აშკარა მტერ— მენშევიკურ პარტიას
სამუდამოდ გამოეცალა ყოველგვარი
დასაყრდენი მუშათა და გლეხთა
ფართო მასებში. პარტიას ეთხოვებიან
და ზიზღის უცხადებენ ისინი, ვინც
ამ პარტიის სულსა და გულს შეა-
ღვენდნენ, ვინც ამ პარტიაში 1900-
1903 და 1905 წლებიდან მუშაობ-
დნენ.
თავიანთ განცხადებაში მენშევი-
კურ პარტიის ყოფილი წევრები აწ-
კარავენ ყოველივე იმ სისაძაღვს,
რომელსაც აწ უკვე განცხადებული
პარტია ა წლის განმავლობაში ჩა-
დოდა. დარწმუნებული პარტიის
ზედანაწილის შემადგენლობის მო-
ლაპარაკებას მუშათა კლასის
მიმართ, — პარტიის ყოფილი წე-
ვრები (მუშების და გლეხების წი-
დან) გამობენ და წყველა-კრულ-
ვით იხსენიებენ ეორდნა— რა—
შივილ— წერეთელს და დანარჩენ
იუდა-გამაკებლებს.
კარგა ხანია, რაც დაიწყო პრო-
ცესი მენშევიკურ პარტიის რიგის
აშკარა რღვევისა. ხდება აშკარა
გარდატეხა მსოფლიო-მდგომარეობაში.

რაში ვართ დანაშაუნი?

გაზ. „მუშა“ (27 მისი № 15) და
სასტიკად „ამათხვეს“ პროვინ-
ციულ განუთებს და მის ხელმძღვან-
ელებს. „მუშა“ არც კი სცნობს
საქართველოს მარტებში განუთების გა-
მოცემას.
„მუშა“ ს მიზანში ამოული სენაკის
განუთი— „კომუნა“
ჩვენს „კომუნა“-ს პირველ ნომერ-
ში ჩვენ გამოვსტყვევებთ აზრს ამ
განუთის დანიშნულებაზე. მასთან
ჩვენ ხასხასით ვთქვით, რომ ყვე-
ლა ამხანაგები მიგვიითებენ შეც-
დომებზე და ამით განუთის საქმის რი-
გინად დაგაყენებთ-ქო. ჩვენ დღე-
საც ამ აზრისა ვართ: მათა ვართ
ყოველგვარ შეცდომაზე მითითება
გამოვიყენოთ გაკვირილად. მაგრამ
რა ესტყვათ იმ „შეცდომებზე“,
რომლებიც ისე მწარედ მოხვედრია
„მუშას“, რომ ამ უკანასკნელს
ბოლღა დაუწყია.
„მუშა“ მოლოდ კეულიან შეშლილა:
„ერთი თვლის გადაღებთ
სწერს „მუშა“— ამოვიკითხე მხა-
ლოდ ერთ №-ში (4) შემდეგი
უცხო სიტყვები: მეთალი, მო-
ზიცი, ფაქტური, რალი, რე-
ლიგია, პრინციპები, გამსანიაცია,
კონფერენცია, რეალური, ლიბე-
რალური, უტაპია, ენტუზიაზმი,
დემონსტრაციული, ილიუსტრაცია,
რეორგანიზაცია, თორატუნში,
აქტიური, სისტემა და სხვა და სხვა“.
ვინც დაწყებს მტკიცებას იმისა,
რომ შეუძლებელია ქართულ ენაზე
ამ სიტყვების ხმარება, — ის კეთა-
თან ახლო არ იქნება. მე ვეპო-
ხები ვარ. „მუშა“-ს სარედაქციო
კოლეგის: „ერთ შევსცვალთ,
„მასწავლებელი“, ეს სიტყვა ქარ-
თულ ენაზე არის თუ არა ქარ-
თულ ენაზე ისეთი თერმინი, რომ-
მელიც შეცვლის სიტყვა „კონფე-
რენციას“ გინდ „მეთოდს“ „დემონ-
სტრაციას“ „სისტემას“ „აქტიურს“
„მოზიციას“ „ფაქტურს“ და თუ
გინდ ყველა დანარჩენ სიტყვებსაც?
ასეთი თერმინები „საკვარელიძის“
ჯერ არ გამოუკონიათ.
„განა დასაშვებია ასეთი ერთ წე-
რა მუშურ-გლეხურ განუთში? ადე-
ლვებული ეკითხება თავისთავს
„მუშა“.
ვინც მასწავლებლის როლში გა-
მოდის და სხვებს შეცდომებზე უთი-
თებს ის ალბათ თვითონ უნდა
იყოს მავალითის მიჩენებელი. მაგ-
რამ, საუბედროოდ, ვაზ. „მუშა“
თავად უშვებს იმ „შეცდომებს“
(თუ კი შესაძლებელია ეს შეცდო-
მებთან ჩათვალის), რომლებს გა-

მოსასწორებელ „რედაქციებს“ ასე
გულუხვად არიგებს იგი.
გადვილებით განუთი „მუშა“. აქ
შეგვხვებით შემდეგ უცხო სიტყვებ-
ზე: ავანტიურა, მისტიციზმი, სიმ-
ბოლიზმი, ესტეტიკური, ელასტიკური
სფინქსი, ფერია, ინტელიცია, ეშა-
ფოტები, ანთიმე, ნემეზიდა, სი-
ლიუსტები, დეტალი, ტენიკური,
აღმინ-სტრაციული, ტრედ-იუნე-
ონიზმი, პალატა, ამბულატორია,
ტარტივი, პლენუმი, ტრესტები,
სინდკატები, ინვალისი, იმპერია-
ლისტური, ექსპლანტაცია, კან-
ტორიკები, ტაბელშიკები, იუ-
რისტ-კონსულტი და ყოველ გვა-
რი ჯანაბა (ვაზ. „მუშა“ № 146,
155).
მიზნარი „მუშა“-ზე განა. თქვენის
გაგებით, ესენი უცხო სიტყვები
არ არიან? მაშ რატო ხმარობთ
თქვენს განუთში ასეთ სიტყვებს?
რომელ ამ სიტყვათაგანს აქვს ქარ-
თულ ენაზე ძირი? განა თქვენ არ
ამბობთ-და-შეგვხვებია მუშურ-
ხურ განუთში ასეთი სიტყვების ხმა-
რებაო?? ეს ბევრი მაქვს სათქელი,
მაგრამ ხომ იცი ჩემთანა „კაცუ-
ნები“ თქვენისთანა „დელიკატთან“
ამაზე შეგ ვერ იტყვიან, (ესეც) დი-
და კმარა.
„მუშა“ არ მოსწონს ჩვენი ენა
ზოგჯერ სიტყვები და ხშირად
თვალში ეჩხობება „უხვირო გამო-
თქვები“. ალბათ ამით გვგონებდა
„მუშა“— ჩვენ განდიღეთ მაგალი-
თითა აბა, შეუდგეთ „მუშის“ გა-
დაკეხვას:
„პეტრე სამსონიძის რა ბრალია
რომ მხატვრი გემოვნება არ ქონია
განვითარებული ავტორის! ან კიდევ:
„კარგი ადგილია მუშაზე დაქვის
შემდეგი ადგილი“ (?)
აი დაგლოცათ ლიტერატურული
ტალანტი.
ეს სიტყვა: შეგვდებოდა ასეთ გა-
მოთქმებს: „მრავალი მუხლიანი რე-
ზოლიუცია“; „სამუშაო წრები დას-
თვის ასრს გამოსტყვევება“; „მუშე-
ბი გაფრენა“; „განხილვის და დი-
მუშაების ამ სიკითხის“; „ეს მოვლენა
მეტად სამწუროდარ უნდა ჩაითვა-
ლოს“; „დაევენებ კაცი რედაქციის
ხელმძღვანელად“; „უხვიურად მო-
მუშავე მუშები“, და სხვა და სხვა.
მთლიანი შრომის სკოლის მოწვევებ
ასეთ სიტყვებითომ დასწეროს რამე,
მას არ გადაიყენებენ შემდეგ კლას-
ში, სენაკის მარტის გლეხებთან,
რომ ასეთი ენა იხმარა, „ჩინიკორ-
თულა“-იტყვიან.

„მუშა“ სიტყვების ვადემოკრა-
ტება სურს, რის გამო იგი ხშირად
ხმარობს ასეთ სიტყვებს: „ბარემლიც“
„ჩვენსობისა“, „სამუშევი“, „ვა-
მლიდა“, „სახარბილო“, „სამა-
რანოა“ და სხვა.
მე ჩვენს განუთში კორექტურის შე-
სწორების დროს ვამბარა სულ უბ-
რალი უცხოება, რაც სრულიად ბუ-
ნებრია, (მოხდება რომ ხანდისხან
მთელი „სტატიოც“ კი გაეპარება
კაცს) ყოველ შემთხვევაში ჩემთანა
ახალგაზღვებს ეს ებატება. მაგრამ
„მუშა“.
ვინც მასწავლებლის როლში გა-
მოდის და სხვებს შეცდომებზე უთი-
თებს ის ალბათ თვითონ უნდა
იყოს მავალითის მიჩენებელი. მაგ-
რამ, საუბედროოდ, ვაზ. „მუშა“
თავად უშვებს იმ „შეცდომებს“
(თუ კი შესაძლებელია ეს შეცდო-
მებთან ჩათვალის), რომლებს გა-
მოსასწორებელ „რედაქციებს“ ასე
გულუხვად არიგებს იგი.
გადვილებით განუთი „მუშა“. აქ
შეგვხვებით შემდეგ უცხო სიტყვებ-
ზე: ავანტიურა, მისტიციზმი, სიმ-
ბოლიზმი, ესტეტიკური, ელასტიკური
სფინქსი, ფერია, ინტელიცია, ეშა-
ფოტები, ანთიმე, ნემეზიდა, სი-
ლიუსტები, დეტალი, ტენიკური,
აღმინ-სტრაციული, ტრედ-იუნე-
ონიზმი, პალატა, ამბულატორია,
ტარტივი, პლენუმი, ტრესტები,
სინდკატები, ინვალისი, იმპერია-
ლისტური, ექსპლანტაცია, კან-
ტორიკები, ტაბელშიკები, იუ-
რისტ-კონსულტი და ყოველ გვა-
რი ჯანაბა (ვაზ. „მუშა“ № 146,
155).
მიზნარი „მუშა“-ზე განა. თქვენის
გაგებით, ესენი უცხო სიტყვები
არ არიან? მაშ რატო ხმარობთ
თქვენს განუთში ასეთ სიტყვებს?
რომელ ამ სიტყვათაგანს აქვს ქარ-
თულ ენაზე ძირი? განა თქვენ არ
ამბობთ-და-შეგვხვებია მუშურ-
ხურ განუთში ასეთი სიტყვების ხმა-
რებაო?? ეს ბევრი მაქვს სათქელი,
მაგრამ ხომ იცი ჩემთანა „კაცუ-
ნები“ თქვენისთანა „დელიკატთან“
ამაზე შეგ ვერ იტყვიან, (ესეც) დი-
და კმარა.
„მუშა“ არ მოსწონს ჩვენი ენა
ზოგჯერ სიტყვები და ხშირად
თვალში ეჩხობება „უხვირო გამო-
თქვები“. ალბათ ამით გვგონებდა
„მუშა“— ჩვენ განდიღეთ მაგალი-
თითა აბა, შეუდგეთ „მუშის“ გა-
დაკეხვას:
„პეტრე სამსონიძის რა ბრალია
რომ მხატვრი გემოვნება არ ქონია
განვითარებული ავტორის! ან კიდევ:
„კარგი ადგილია მუშაზე დაქვის
შემდეგი ადგილი“ (?)
აი დაგლოცათ ლიტერატურული
ტალანტი.
ეს სიტყვა: შეგვდებოდა ასეთ გა-
მოთქმებს: „მრავალი მუხლიანი რე-
ზოლიუცია“; „სამუშაო წრები დას-
თვის ასრს გამოსტყვევება“; „მუშე-
ბი გაფრენა“; „განხილვის და დი-
მუშაების ამ სიკითხის“; „ეს მოვლენა
მეტად სამწუროდარ უნდა ჩაითვა-
ლოს“; „დაევენებ კაცი რედაქციის
ხელმძღვანელად“; „უხვიურად მო-
მუშავე მუშები“, და სხვა და სხვა.
მთლიანი შრომის სკოლის მოწვევებ
ასეთ სიტყვებითომ დასწეროს რამე,
მას არ გადაიყენებენ შემდეგ კლას-
ში, სენაკის მარტის გლეხებთან,
რომ ასეთი ენა იხმარა, „ჩინიკორ-
თულა“-იტყვიან.

ტრედ-იუნეონიზმი, პალატა, ამბულატორია, ტარტივი, პლენუმი, ტრესტები, სინდკატები, ინვალისი, იმპერიალისტური, ექსპლანტაცია, კანტორიკები, ტაბელშიკები, იურისტ-კონსულტი და ყოველ გვარი ჯანაბა (ვაზ. „მუშა“ № 146, 155).
თუ აუცილებელია პროვინციებში განუთების დახურვა, ანუ ალბათ თავის აზრს გამოსტყვევება ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, რომლის ავტორიტეტი ჩვენს წინაშე დიდა, მაგრამ ამ შემთხვევაში არას დროს არ უნდა იქნას მიღებული მხედველობაში ის მოტევიბი, რომლებიც „მუშას“ მოყვას.
„მუშა“ გვიჩვენებს ვიქნათ მოწყვიტა ვერობას, განა ეს მისაღება? განა ჩვენ მუდამ იმის არ გვიჩვენებს, რომ ჩვენი სასოფლო ჩანასახების კრებებზე ისმებოდეს საკითხი საერთომარისო მდგომარეობის შესახებ? დაუშვათ, რომ ჩვენ გვერდ აუხვიეთ ჩვენს განუთებში საერთომარისო მდგომარეობას, რა მოხდება მაშინ? არ შეგვიკითხება გლეხები: მითხარი რა ხდება ვერობაში? არ ვიცი რა მისაზრებოდა გამოდის ამ შემთხვევაში „მუშა“.
ჩვენმა მარტმა, სხვათა შორის, მილო ზომები ცენტრის ყველა განუთების მისაწვდენათ ჩვენი სოფლებითისი. ჩვენ დღესაც ამის განხორციელება.
ჩვენ მათ ვართ უფროსის ყოველგვარი შესწორება მივიღოთ, მაგრამ უფროსის მისაწვდენლის რჩევისგან ჩვენ ვერ დავადგებთ.
ვაზ. „კომუნა“-ს რედაქციის პას. მგ. შიგან ვ. ნადარეშვილი.
ორიოდ მავალითი „მუშადან“:

მენშევიკების პარტიის რეგისტრაციის დასრულება

ავს. რედაქტორა!
გათხოვთ ილილი დაუთომთ თქვე-
ნი განუთის უხლოეს ნომერში ამ
ჩვენს განცხადებას. ჩვენ სენაკის
მარტის მშრომლები, წევრები ს. დ
მენშევიკური პარტიისა, საჯაროდ
მოვიქტებულად და შეგვხვებულად
გაცხადებთ ყველას საყურადღებოდ
შემდეგ: საქართველოს გასაბჭოებამ
ნათლად დაგვანაბა მენშევიკური პარ-
ტიის სრული სიკატრე და მისი
რედაქციონურ-ბურჟუაზიული ბუნება.
დღეს ჩვენი თვის აშკარაა, რომ ეს
პარტია მუშათა კლასის მოლაპარაკე-
და გამყვდილია სამი წლის ბატონობის
განმავლობაში მენშევიკურმა
მთავრობამ სრულიად არაფერი მი-
სცა საქართველოს მშრომლებს, პი-
რიქით „სოციალისტური არლი-
კით“ გაამტკიცა ანტი-სოციალი-
სტური პრინციპები რესპუბლიკაში.
მემამულეების მაგივრად თვით მენ-
შევიკურმა მთავრობამ დაიწყო მიწე-
ბის ყიდვა დარბ გლეხობაზე და
დალის ადგა. ქარხნები ისე კაპი-
ტალისტებს დაუტოვა და მუშე-
ბის მდგომარეობა უფრო გააუარესა.
მენშევიკური პარტია კლასობრივ
შეგნებას ხელოვნურად ჩიუნებდა.
მან უარყო პროლეტარიატის დი-
ქტატურა და ფაქტურად გაამყვ-
ბურჟუაზიული ბატონობა სამედი-
ლოგებს ისე პირველობა დაუტოვა
და სუბსიდიებსაც არლევდა ყრილო-
მების მოსაწყვად. მენშევიკების ბე-
ლადმა ნოვ ეორდანიამ ოფიციალი-
რად განაცხადა, რომ მენშევიკუ-
რი პარტია ერთხანად დაიცავს
მარტის მდგომარეობას!
ყველასათვის აშკარაა, რომ
„მუშას“ არ სურს პროვინციულ
განუთების არსებობა, — ეს აზრი მან
კიდევაც გაატარა №-146 ში, № 155-
შიც ამასვე ამბობს.
თუ აუცილებელია პროვინციებში
განუთების დახურვა, ანუ ალბათ
თავის აზრს გამოსტყვევება ჩვენი
პარტიის ცენტრალური კომიტეტი,
რომლის ავტორიტეტი ჩვენს წინა-
შე დიდა, მაგრამ ამ შემთხვევაში
არას დროს არ უნდა იქნას მიღე-
ბული მხედველობაში ის მოტევიბი,
რომლებიც „მუშას“ მოყვას.
„მუშა“ გვიჩვენებს ვიქნათ მოწყ-
ვიტა ვერობას, განა ეს მისაღე-
ბა? განა ჩვენ მუდამ იმის არ გვი-
ჩვენებს, რომ ჩვენი სასოფლო ჩანა-
სახების კრებებზე ისმებოდეს საკი-
თხი საერთომარისო მდგომარეობის
შესახებ? დაუშვათ, რომ ჩვენ გვერ-
დ აუხვიეთ ჩვენს განუთებში
საერთომარისო მდგომარეობას,
რა მოხდება მაშინ? არ შეგვიკითხება
გლეხები: მითხარი რა ხდება ვერობა-
ში? არ ვიცი რა მისაზრებოდა
გამოდის ამ შემთხვევაში „მუშა“.
ჩვენმა მარტმა, სხვათა შორის, მი-
ლო ზომები ცენტრის ყველა განუ-
თების მისაწვდენათ ჩვენი სოფლე-
ბითისი. ჩვენ დღესაც ამის განხორ-
ციელება.
ჩვენ მათ ვართ უფროსის ყოვე-
ლგვარი შესწორება მივიღოთ, მაგ-
რამ უფროსის მისაწვდენლის რჩევის-
გან ჩვენ ვერ დავადგებთ.
ვაზ. „კომუნა“-ს რედაქციის პას. მგ.
შიგან ვ. ნადარეშვილი.

ვაზ. რედაქტორა!
გათხოვთ ილილი დაუთომთ თქვე-
ნი განუთის უხლოეს ნომერში ამ
ჩვენს განცხადებას. ჩვენ სენაკის
მარტის მშრომლები, წევრები ს. დ
მენშევიკური პარტიისა, საჯაროდ
მოვიქტებულად და შეგვხვებულად
გაცხადებთ ყველას საყურადღებოდ
შემდეგ: საქართველოს გასაბჭოებამ
ნათლად დაგვანაბა მენშევიკური პარ-
ტიის სრული სიკატრე და მისი
რედაქციონურ-ბურჟუაზიული ბუნება.
დღეს ჩვენი თვის აშკარაა, რომ ეს
პარტია მუშათა კლასის მოლაპარაკე-
და გამყვდილია სამი წლის ბატონობის
განმავლობაში მენშევიკურმა
მთავრობამ სრულიად არაფერი მი-
სცა საქართველოს მშრომლებს, პი-
რიქით „სოციალისტური არლი-
კით“ გაამტკიცა ანტი-სოციალი-
სტური პრინციპები რესპუბლიკაში.
მემამულეების მაგივრად თვით მენ-
შევიკურმა მთავრობამ დაიწყო მიწე-
ბის ყიდვა დარბ გლეხობაზე და
დალის ადგა. ქარხნები ისე კაპი-
ტალისტებს დაუტოვა და მუშე-
ბის მდგომარეობა უფრო გააუარესა.
მენშევიკური პარტია კლასობრივ
შეგნებას ხელოვნურად ჩიუნებდა.
მან უარყო პროლეტარიატის დი-
ქტატურა და ფაქტურად გაამყვ-
ბურჟუაზიული ბატონობა სამედი-
ლოგებს ისე პირველობა დაუტოვა
და სუბსიდიებსაც არლევდა ყრილო-
მების მოსაწყვად. მენშევიკების ბე-
ლადმა ნოვ ეორდანიამ ოფიციალი-
რად განაცხადა, რომ მენშევიკუ-
რი პარტია ერთხანად დაიცავს
მარტის მდგომარეობას!
ყველასათვის აშკარაა, რომ
„მუშას“ არ სურს პროვინციულ
განუთების არსებობა, — ეს აზრი მან
კიდევაც გაატარა №-146 ში, № 155-
შიც ამასვე ამბობს.
თუ აუცილებელია პროვინციებში
განუთების დახურვა, ანუ ალბათ
თავის აზრს გამოსტყვევება ჩვენი
პარტიის ცენტრალური კომიტეტი,
რომლის ავტორიტეტი ჩვენს წინა-
შე დიდა, მაგრამ ამ შემთხვევაში
არას დროს არ უნდა იქნას მიღე-
ბული მხედველობაში ის მოტევიბი,
რომლებიც „მუშას“ მოყვას.
„მუშა“ გვიჩვენებს ვიქნათ მოწყ-
ვიტა ვერობას, განა ეს მისაღე-
ბა? განა ჩვენ მუდამ იმის არ გვი-
ჩვენებს, რომ ჩვენი სასოფლო ჩანა-
სახების კრებებზე ისმებოდეს საკი-
თხი საერთომარისო მდგომარეობის
შესახებ? დაუშვათ, რომ ჩვენ გვერ-
დ აუხვიეთ ჩვენს განუთებში
საერთომარისო მდგომარეობას,
რა მოხდება მაშინ? არ შეგვიკითხება
გლეხები: მითხარი რა ხდება ვერობა-
ში? არ ვიცი რა მისაზრებოდა
გამოდის ამ შემთხვევაში „მუშა“.
ჩვენმა მარტმა, სხვათა შორის, მი-
ლო ზომები ცენტრის ყველა განუ-
თების მისაწვდენათ ჩვენი სოფლე-
ბითისი. ჩვენ დღესაც ამის განხორ-
ციელება.
ჩვენ მათ ვართ უფროსის ყოვე-
ლგვარი შესწორება მივიღოთ, მაგ-
რამ უფროსის მისაწვდენლის რჩევის-
გან ჩვენ ვერ დავადგებთ.
ვაზ. „კომუნა“-ს რედაქციის პას. მგ.
შიგან ვ. ნადარეშვილი.

Table with 3 columns: Year, Name, and other details. Rows include names like 39. ჰანტურია არისტარხო შარვანის ძე, 40. სიმონია რაქვინი გიორგის ძე, etc.

გამორჩევა მათი ნაშრომი პოლიტიკური ფიზიონომია: ეს საკითხი დღიურ წესრიგში არც კი დაუსვამთ. ბ. ვუილსმა თავის შესავალ სიტყვაში, სხვათა შორის, სთქვა: „პოლშევიკებს ჩვენ უნდა ვებრძოლოთ არა ნაკლებ, ვიდრე რეპუტაციას“.

თხვევისა, როცა საერთო გლეხი იყო გამოცხადებული გიორგი მეორის სიკვდილის შემდეგ. გიორგი მესამემ მომრიგებელ მოსამართლეს მიანდო აბრეშუმის მესოციელების დღიური ქირის განსაზღვრა; ჯერ კიდევ 1796 წელს საქირო გ.ხა მიემართათ სსამართლოს 2 უმაღლეს დარღვევებისათვის. იმის გადასაწყვეტად, სავალდებულოა თუ არა სოფლის მეურნეობის მომრიგებელ მოსამართლეთა დადგენილება დღიურ ხელფასის შესახებ: 1799 წლის პარლამენტის დადგენილებით დამოწმებულ იქნა, რომ შოლანდის მანდებში მომუშავეების საშუალო ქირას უნდა აწესრიგებდეს გლეხობის მეფის დროს გამოცემული კანონი, და რომ აქტი 1661 და 1671 წლების კვლევა ამ დადგენილებებს მხოლოდ მაშინ დაეკარგათ მნიშვნელობა, როცა ქვეყნად განდკაბილისტური საზოგადოების აუცილებელი ნაწილი მუშათა სათადარიგო ჯარი, რომელიც სავსებით ავსაყოფილებდა მუშა ხელის მოთხოვნილებას. მაშინ მათი ხელფაი ძალიან მცირე იყო. კანონმდებლობა წინააღმდეგე მეტიც მუდამ მზადაა შრომის მყიდველებისთვის დახმარების გასაწყვეად.

ღმერთი არა მუშას

ღმერთი არა მუშას იმით, რომ ის არ არსებობს; იგი არც სულიერი და არც უსულიო საგანია. არის მხოლოდ ადამიანის ხელით ნაწარმოები—გამოხატულება ღვთის და სხვა კრებების, რომელთაც აქვთ ბედნიერება იმით, რომ მისი ღმერთი არ არსებობს. მისი უსამართლობა, სხვათა შორის, გამოიხატება მსოფლიო წარდგინის მოვლენაში, სოლოში და გომარის (ქალაქებში) დანგრევაში, ევას შთამომავლობის დაწველაში და სხვა. რა შუაშია ევას შთამომავლობა, თუ ევამ დაწვეა რამე? (თუმცა არავითარი ევას არ არსებობდა). აქ არ არის ღმერთი სამართლიანი; სხანს ღმერთი სამართლიანი არ ყოფილა; ეს თუ ასეა, მაშ არც ღმერთი ყოფილა.

ქ. ახალ-სიანაის ფოსტა-სალოგრაფის კანტორაში

ქ. ა. შ. 30 მაისს შესდგა ახალ-სიანაის ფოსტა-სალოგრაფის მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრება. დღის წესრიგში დასმული იყო საკითხები: 1) ახალ კოლექტიური ხელშეკრულების შენაარსის და შრომის კანონთა კოდექსის გახიზნა, 2) აღმოსავლეთი ფონტანის კომუნა-ს გაგრძელების და მისთვის დახმარების აღმოჩენა 3) მიმდინარე საკითხები. პირველ საკითხის შესახებ იქნა გამოტანილი სათანადო რეზოლუცია. მეორე საკითხის შესახებ მოკლე მოხსენება გააკეთა ა.ხ. კლუბამ, რომელმაც შეგუბა ვახუთის მნიშვნელობა, რომლის შემდეგ კრება დასრულდა დადგინა: იენისის თვის პირველ ნახევრის ჯამაგირიდან გაიღონ ყველა მუშა-მოსამსახურებმა არა ნაკლებ ორას-ათას მან. და გამოიწერონ ყოველ თვეურათ ოცი კალი, კომუნა, აგრეთვე დაევალი ფ. ტ. სამსრო მუშაკოს ჩაატაროს ვახუთის სასარგებლო კომპანია მარის მსაშობით ნებისყოფის პრინციპზე.

რადიო-დეპეშები

რუსის ამბები

გერმანიის კომპარტიის მოწოდება იმპერიის მხოლოდ სამშენებლო ხელფასის მომატებისათვის. 29 მაისი, გერმანიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ცენტრალური კომიტეტის კომიტეტის მიერ გამოქვეყნდა, რომელშიც აღნიშნავენ, რომ რუსის სამთავრო-მანდო მ-ეწველოვის მუშათა მდგომარეობა გამოწვეულია

გერმანიის მთავრობა ცდილობს რუსში სისხლის მღერულ შეტყუების გამოწვევას.

მოწოდება აღნიშნავს აგრეთვე, რომ გერმანიის მთავრობა ამბობს კაპიტულიციას საფრანგეთის მიმართ და მიტომ ცდილობს რუსში სისხლის მღერულ შეტყუების გამოწვევას, რათა დასაბუთოს კაპიტულიციის ორ ფრონტზე ბრძოლა

ღმერთები ხშირად აწარმოებენ ერთმანეთთან ჩხუბს. ხანდისხან ერთი რომელიმე იმარჯვებდა, მაგრამ ისევ ჩიბობდნენ ბევრი ღმერთი. ღვთის შესახებ გვასწავლიან, რომ იგი (ღმერთი) ყველაფერს მკოდნა, სამართლიანია, ყველაფერს მყოფია და სხვა. ავიღოთ ერთი ადგილი ადამ და ევას ცხოვრებიდან: თუ ღმერთმა ყველაფერი წინ და წინ იცის, რად არ იცოდა მან, რომ გველი შეაყვინდა ადამ და ევას? ან და რატომ გააჩინა ყოვლის შემძლე ღმერთმა გველი? შემდეგ, „ევა“ ხომ ურთული (გბრაელური) სახელია, „ადამი“ კი თათრული, საიდან მოიტანა ღმერთმა ასეთი, ან რატომ ორივეს თათრული ან ებრაელური არ დაარქვა!

პროფ-მოძრაობის ჩანასახიდან

(მუშების საყურადღებოდ) (გაგრძელება)

ინგლისში 1859 წ. გამოცემული 1-ლი კანონი აწესებს სამუშაო ქირის უმაღლეს ნორმას და იმას კი სრულიად არ ეხება, თუ რამდენხანა კლები არ უნდა იყოს ეს ქირა. 16-ტე საუკუნეში, როგორც ვიცით, მუშების მდგომარეობა წინა დროს უფრო აუტანელი გახდა: სამუშაო ქირამ იატა, მაგრამ იმდენად კი არა რამდენადაც ფულის ღირებულება დეცა და ამისდა მიხედვით ნაწარმოები გაძვირდა, ასე რომ ნაშრომის სამუშაო ქირის როდენობა მ იკლო. მიუხედავად ამისა, იქვე ძალაში დარჩენ ის კანონები, რომლებიც ქირის შეზღუდვას სცდილობდნენ; აგრეთვე ჩვეულებრიდან არ გამოსულა ყურების დაჭრა და დაღდა მუშების, რომელსაც შემდეგ მოსამსახურეთ არავინ დაუხმობდა. მეფე ელისაბედის დროს გამოცემული კანონი შევიდების შესახებ წარმოებებში ნებას აძლევდა მომრიგებელ-მოსამართლეს დაეწესებინათ გადაწყვეტილი სამუშაო ხელფასი და შეეცვალათ იგი საქონლის ფასის და წილისა და დროის მიხედვით. მეფე იაკობ 1-მა ამა კანონს დაუქვემდებარა ფეიქტები და ყველა კანონი გიორგის მუშები. მეფე გიორგი მეორემ კანონების შემსუბუქებელი კანონის მოქმედება ყველა მანუფაქტურაზე გაავრცელა, თუმცა მანუფაქტურულ ხანაში კაპიტალიზმის დასაწყისში სამუშაო ხელფასი დადგინდა, ასე რომ კანონს მიერ საქონლის გაწესრიგება მოუხერხებელი და თითქმის მეტიც შეიქნა. მაგრამ საქიროების დროს მანუფაქტურული საქიროების მიმართავედნ ხოლომე ჯერ კიდევ გიორგი მეორემ დადგინა, რომ ღირსეულობა და მის მიღამობაში თერქ-ქარღებს დღეში ორი შილინგია და 7 ნახევარი პენსის (დაახლ. 1 მან. 23 კაპ) მეტი არ აქვდა, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა საერთო გლეხი იყო გამოცხადებული გიორგი მეორის სიკვდილის შემდეგ. გიორგი მესამემ მომრიგებელ მოსამართლეს მიანდო აბრეშუმის მესოციელების დღიური ქირის განსაზღვრა; ჯერ კიდევ 1796 წელს საქირო გ.ხა მიემართათ სსამართლოს 2 უმაღლეს დარღვევებისათვის. იმის გადასაწყვეტად, სავალდებულოა თუ არა სოფლის მეურნეობის მომრიგებელ მოსამართლეთა დადგენილება დღიურ ხელფასის შესახებ: 1799 წლის პარლამენტის დადგენილებით დამოწმებულ იქნა, რომ შოლანდის მანდებში მომუშავეების საშუალო ქირას უნდა აწესრიგებდეს გლეხობის მეფის დროს გამოცემული კანონი, და რომ აქტი 1661 და 1671 წლების კვლევა ამ დადგენილებებს მხოლოდ მაშინ დაეკარგათ მნიშვნელობა, როცა ქვეყნად განდკაბილისტური საზოგადოების აუცილებელი ნაწილი მუშათა სათადარიგო ჯარი, რომელიც სავსებით ავსაყოფილებდა მუშა ხელის მოთხოვნილებას. მაშინ მათი ხელფაი ძალიან მცირე იყო. კანონმდებლობა წინააღმდეგე მეტიც მუდამ მზადაა შრომის მყიდველებისთვის დახმარების გასაწყვეად.

ს. ს. ს. რ. ც. აღმოსავლეთი კომიტეტის შე-შე საგანგებო სესიის დადგენილების თანახმად, სესიის მარის აღმოსავლეთი კომიტეტის ხელმძღვანელობით ამაშის თვეში მიწის ჩამორთმევა მემამულეებზე და დაწავლიდა უშიწავლობაზე დამთავრდა 20 მარტს ამა 1923 წ. მასთან ჩამორთმეული მემამულეებზე ოთხი სახლი და წისქვილი, რომელიც იმყოფება ამაშის თემის აღმასკომის განკარგულებაში. გაუქმებულ იქნა სამი გლეხისა კომპარტიის ხელმძღვანელობით საზოგადოების მიერ, ამიდან აღმასკომის მიერ ერთი დარღვეულ იქნა და მოხმარდა ორს კლუბს და საუკეთესო. გადაკეთებული კლუბში პირველად შეინათა

ს. ს. ს. რ. ც. აღმოსავლეთი კომიტეტის შე-შე საგანგებო სესიის დადგენილების თანახმად, სესიის მარის აღმოსავლეთი კომიტეტის ხელმძღვანელობით ამაშის თვეში მიწის ჩამორთმევა მემამულეებზე და დაწავლიდა უშიწავლობაზე დამთავრდა 20 მარტს ამა 1923 წ. მასთან ჩამორთმეული მემამულეებზე ოთხი სახლი და წისქვილი, რომელიც იმყოფება ამაშის თემის აღმასკომის განკარგულებაში. გაუქმებულ იქნა სამი გლეხისა კომპარტიის ხელმძღვანელობით საზოგადოების მიერ, ამიდან აღმასკომის მიერ ერთი დარღვეულ იქნა და მოხმარდა ორს კლუბს და საუკეთესო. გადაკეთებული კლუბში პირველად შეინათა

განათლებამ „ადგომის“ წინა დამს. მას აქით აღმასკომი მართავს წარმოდგენებს ადგილ. დამატებითი დასის და მომდარალოთა გუნდის ხელმძღვანელობით. პირველად გადაკეთებულ კლუბში რევიგის საწინააღმდეგო სიტყვა წარმოსთქვა კომ-კავშირის წევრ-ამხ. ი. ჩოჩიაშ; მოხსენებით აუარებელი დამსწრე საზოგადოება კაყოფილი რჩება. საბჭოთა ხელისუფლებამ ბოლო მოუღო ფეოდალურ დრო-მოქმულ დახვედრულ საზოგადოების ყოველგვარ ნაშთებს. უსურვოთ დანარჩენ თემებსაც ასეთი დიდი მიხენების განხორციელება.

მ. შალამბერიძე. პასუხისმგებელი: სარქველიძე, კოლონი

5 იენის დღის მ საათზე გაიხსნება ს. ა. კ. კ. სენაკის სამ-ზრო კომიტეტის გაფართოებული პლენუმის სესიონი. დასწრება სავალდებულოა ყველა რაიონულ ინსტრუქტორების და საზოგადოების წევრებისათვის. დღის წესრიგი: 1. მე-12 ყრილობის მუშაობის ანგარიში. 2. ს. ა. კ. კ. ამიერ-კავკასიის კონფერენციის მუშაობის ანგარიში. 3. მოსწენებანი ადგილებიდან. 4. კომკავშირის მორიგი ამოკანები. 5. მიმდინარე საკითხები. ს. ა. კ. კ. სენაკის საზოგადოების მდინის მაგ. ა. კოკიაი.

სენაკის სამ. აღმასკომის საგარეო განყოფილება ამით აუხადებს, რომ აქ. 29 მაისიდან ყოველგვარი ფართეულობა იყიდება 20% დაკლებულ ფასებში, რათა ამით საშუალება მიეცეს დარიბ გლეხ-კავობას შეიძინოს მისთვის აუცილებელი საჭიროები სელმისაწვდომ ფასებში. იყიდება აგრეთვე მაქარი დაკლებულ ფასში. საგარეო განყოფილების გამგე ე. ვასალია.